

Sokołów Podlaski, dnia 26 marca 2024 r.

**Ocena Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego
w Sokołowie Podlaskim ze stosowania w 2023r.
Zasad Ładu Korporacyjnego wprowadzonych
w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim**

Wymagania	Sposób realizacji w Banku	Zrealizowane w zakresie przyjętym w Banku
Rozdział 1 Organizacja i struktura organizacyjna		(T/N/"n/d")
§ 1. 1. Organizacja instytucji nadzorowanej powinna uwzględniać długoterminowe cele działalności tej instytucji. 2. Organizacja instytucji nadzorowanej powinna obejmować zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co powinno być należycie uregulowane w regulacjach wewnętrznych. 3. Organizacja instytucji nadzorowanej powinna być odzwierciedlona w strukturze organizacyjnej. 4. Instytucja nadzorowana powinna zapewnić jawność uregulowanej w regulacjach wewnętrznych struktury organizacyjnej poprzez zamieszczenie przynajmniej podstawowej struktury organizacyjnej na stronie internetowej.	<i>Organizację wewnętrzną, strukturę organizacyjną, podstawowe zadania jednostek i komórek organizacyjnych oraz zasady współpracy jednostek i komórek organizacyjnych Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim określa „Regulamin Organizacyjny Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”. Zmiany treści regulaminu oraz struktura organizacyjna są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.</i> <i>„Schemat Organizacyjny Banku” jest publikowana na stronie internetowej Banku.</i> <i>Bank w 2023 r. posiadał strukturę organizacyjną adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka.</i>	T
§ 2. 1. Instytucja nadzorowana powinna posiadać przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna powinna obejmować i odzwierciedlać cały obszar działalności instytucji nadzorowanej wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Dotyczy to zarówno podziału zadań	<i>„Regulamin organizacyjny” wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka przez Bank. Określona jest podległość służbowa a także zakresy obowiązków i odpowiedzialności poszczególnych pracowników.</i>	T

jak i odpowiedzialności pomiędzy członków organu zarządzającego instytucji nadzorowanej, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne centrali, jednostki terenowe oraz poszczególne stanowiska, albo grupy stanowisk. 2. Struktura organizacyjna powinna zostać tak określona, by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk, lub grup stanowisk a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk lub grup stanowisk.	<i>Bank dokonuje corocznych przeglądów struktury organizacyjnej, a także dopasowuje podział zadań i odpowiedzialności w trakcie roku w ramach przeglądów zarządczych.</i> <i>W 2023r. Zarząd dokonał 2 aktualizacji treści regulaminu organizacyjnego a Rada Nadzorcza zatwierdziła zmianę regulacji oraz struktury organizacyjnej.</i> <i>Przegląd struktury organizacyjnej Banku został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą.</i>	
§ 3. Instytucja nadzorowana obowiązana jest przestrzegać wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględniać rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF lub odpowiednio EBA (<i>European Banking Authority</i>), ESMA (<i>European Securities and Markets Authority</i>), EIOPA (<i>European Insurance and Occupational Pensions Authority</i>), a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów nadzoru oraz uwzględniać indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.	<i>Bank przestrzega przepisów prawa oraz regulacji nadzorczych w wymaganym zakresie – zapewniane jest to przez zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a także korzystanie z wzorców regulacji wewnętrznych z BPS S.A. z/s w Warszawie oraz Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Prowadzona jest weryfikacja i dostosowywanie regulacji wewnętrznych do zmian przepisów w ramach dokonywanych przeglądów zarządczych oraz na bieżąco stosownie do nowelizacji przepisów oraz wytycznych KNF, EBA i FATF.</i>	T

§ 4. 1. Instytucja nadzorowana powinna określić własne cele strategiczne uwzględniając charakter oraz skalę prowadzonej działalności. 2. Organizacja instytucji nadzorowanej powinna umożliwiać osiąganie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jej działalności. 3. Organizacja instytucji nadzorowanej powinna umożliwiać niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstępienie lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym lub prawnym instytucji nadzorowanej albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności przez daną instytucję nadzorowaną lub ustalonych zasad postępowania 4. Organizacja instytucji nadzorowanej powinna zapewniać, że: 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności podmiotu jest powierzane osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie, 2) określając zakres powierzanych zadań bierze się pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku, 3) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane, w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.	<i>Bank posiada formalnie określony proces planowania oraz monitorowania planów strategicznych, a także przyjmuje zatwierdzaną przez Radę Nadzorczą „Strategię Działania Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”, w tym Harmonogram zadaniowy (Strategię funkcjonalną) oraz projekcję finansową na dany rok obrotowy.</i> <i>Założenia i wykonanie celów strategii jest corocznie przedmiotem sprawozdań składanych Radzie Nadzorczej.</i> <i>Prowadzona jest odpowiednia polityka kadrowa oraz szkoleniowa. Polityka kadrowa Banku stanowi jeden z elementów organizacji Banku przyczyniający się do skutecznego i ostrożnego zarządzania zasobami ludzkimi oraz Bankiem, w szczególności poprzez efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym, zapewnienie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji oraz przestrzeganie procedur, w tym nie narażanie Banku na utratę reputacji oraz na konflikty interesów.</i>	T
§ 5. 1. Tworząc strukturę organizacyjną lub dokonując w niej zmian należy zapewnić spójność, w szczególności ze statutem albo innym podstawowym aktem ustrojowym w sprawie utworzenia i funkcjonowania instytucji nadzorowanej oraz sposobu działania jej organów. 2. Powyższy wymóg odnoszący się do struktury organizacyjnej powinien być zachowany również w odniesieniu do innych dokumentów wewnętrznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych komórek organizacyjnych i stanowisk centrali, a także jednostek terenowych i ich komórek organizacyjnych czy stanowisk lub grup stanowisk. 3. Pracownikom instytucji nadzorowanej należy zapewnić odpowiedni dostęp do informacji o strukturze organizacyjnej, zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych.	<i>Bank zapewnia zgodność struktury organizacyjnej Banku z wymogami wynikającymi ze zmian przepisów powszechnie obowiązujących, stanowisk i wytycznych organów nadzoru oraz wewnętrznych zmian w organizacji komórek/jednostek organizacyjnych Banku.</i> <i>Przeprowadzane są cykliczne przeglądy zarządcze regulacji wewnętrznych oraz struktury organizacyjnej obejmujące spójność regulacji.</i> <i>Pracownicy mają bieżący dostęp do regulacji wewnętrznych regulujących strukturę organizacyjną Banku, w tym do treści Statutu, Regulaminu organizacyjnego i Polityki kadrowej. Osoby przyjmowane do pracy są zapoznawane z regulacjami wewnętrznymi regulującymi kwestie praw</i>	T

	i obowiązków pracowników oraz szczegółowym zakresie czynności. W grudniu 2021r. w Banku przyjęto „Zasady wprowadzenia zmian w strukturze organizacyjnej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim” (wykonanie Rekomendacji Z - rekomendacji nr 2.7.).	
§ 6. 1. W przypadku wprowadzenia w instytucji nadzorowanej anonimowego sposobu powiadamiania organu zarządzającego lub organu nadzorującego o nadużyciach w tejże instytucji nadzorowanej, powinna być zapewniona możliwość korzystania z tego narzędzia przez pracowników bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników instytucji nadzorowanej. 2. Organ zarządzający powinien przedstawiać organowi nadzorującemu raporty dotyczące powiadomień o poważnych nadużyciach.	W Banku obowiązuje „Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów naruszeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”. W 2023r. nie stwierdzono zgłoszeń naruszeń wynikających z w/w regulacji. Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła adekwatność i skuteczność obowiązującej w Banku procedury anonimowego zgłaszania przez pracowników naruszeń. Treść regulacji zostanie zmodyfikowana po uchwaleniu i wejściu w życie ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa – tzw. ustawy o sygnalistach.	T
§ 7. Instytucja nadzorowana stosuje plany ciągłości działania mające na celu zapewnianie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności podmiotu.	Bank posiada, weryfikuje i testuje cyklicznie „Plan ciągłości działania” oraz zawarte w nim procedury awaryjne i na bieżąco dostosowuje wynikające z niego zasady do bieżącej sytuacji Banku oraz potencjalnych zagrożeń i sytuacji awaryjnych.	T
Rozdział 2 Relacja z udziałowcami instytucji nadzorowanej		
§ 8. 1. Instytucja nadzorowana powinna działać w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu klientów. 2. Instytucja nadzorowana prowadząc działalność powinna brać pod uwagę interesy wszystkich interesariuszy, o ile nie są one sprzeczne z interesami instytucji nadzorowanej. 3. Instytucja nadzorowana powinna zapewnić udziałowcom właściwy dostęp do informacji, w szczególności w przypadku podejmowania decyzji przez organ stanowiący. Udzielając informacji udziałowcom	Odpowiednie zasady działania obejmuje „Polityka ładu korporacyjnego Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” uchwalona przez Zarząd i Radę Nadzorczą oraz zatwierdzana przez Zebranie Przedstawicieli Banku. W 2023r. odstąpiono od stosowania zasady wynikającej z § 8 ust. 4 tj. możliwości przeprowadzania posiedzenia Zebrania Przedstawicieli za	T w 2023r. § 8 ust. 4 nie miała zastosowania w Banku

należy zapewnić ich rzetelność oraz kompletność nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych udziałowców 4. Instytucja nadzorowana, gdy jest to uzasadnione liczbą udziałowców, powinna dążyć do ułatwiania udziału wszystkim udziałowcom w zgromadzeniu organu stanowiącego instytucji nadzorowanej między innymi poprzez zapewnienie możliwości elektronicznego aktywnego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego.	<i>pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.</i> <i>W związku z nowelizacją ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się oraz bankach zrzeszających wprowadzającą możliwość uczestnictwa członków w Zebraniach Grup Członkowskich i Zebraniu Przedstawicieli również przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość od 2024r. zasada ta będzie stosowana w Banku w pełnym zakresie.</i> <i>Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną zgodnie z art. 111, art. 111a, 111b ustawy Prawo bankowe, a także posiada w tym zakresie odpowiednie regulacje wewnętrzne.</i> <i>Szczegółowe obowiązki informacyjne określa „Polityka ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu”.</i>	
§ 9. 1. Udziałowcy instytucji nadzorowanej powinni współdziałać realizując cel oraz zapewniając bezpieczeństwo działania tej instytucji. 2. Udziałowcy mogą wpływać na funkcjonowanie instytucji nadzorowanej wyłącznie poprzez decyzje organu stanowiącego nie naruszając kompetencji pozostałych organów. Nieuprawnione wywieranie wpływu na organ zarządzający lub nadzorujący powinno zostać zgłoszone do Komisji Nadzoru Finansowego. 3. Udziałowcy w swych decyzjach powinni kierować się interesem instytucji nadzorowanej. 4. Zwołanie zgromadzenia organu stanowiącego w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie instytucji nadzorowanej powinno następować niezwłocznie. 5. Udziałowcy powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie organu zarządzającego i nadzorującego instytucji nadzorowanej. Organy tej instytucji powinny funkcjonować w taki sposób, by zapewniać rozdzielanie funkcji właścicielskich i zarządczych. Łączenie roli udziałowca z funkcją zarządczą wymaga ograniczenia jego roli i podmiotów z nim powiązanych w organie nadzorującym, tak, aby uniknąć obniżenia efektywności nadzoru wewnętrznego. 6. Powstające konflikty pomiędzy udziałowcami powinny być rozwiązywane niezwłocznie tak, by nie dochodziło do naruszania interesu instytucji nadzorowanej i jej klientów.	<i>Odpowiednie zasady w tym zakresie obejmuje w/w „Polityka ładu korporacyjnego Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”. Ostatnia aktualizacja regulacji miała miejsce w grudniu 2023r.</i>	T

§ 10. 1. Udziałowcy nie mogą ingerować w sposób sprawowania zarządu, w tym prowadzenie spraw przez organ zarządzający instytucji nadzorowanej. 2. Wprowadzanie uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców instytucji nadzorowanej powinno być uzasadnione i służyć realizacji istotnych celów działania instytucji nadzorowanej. Posiadanie takich uprawnień przez udziałowców powinno być odzwierciedlone w statucie lub innym podstawowym akcie ustrojowym tej instytucji. 3. Uprawnienia udziałowców nie powinny być nadmierne, ani prowadzić do utrudnienia prawidłowego funkcjonowania organów instytucji nadzorowanej lub dyskryminacji pozostałych udziałowców. 4. Udziałowcy nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z instytucji nadzorowanej do innych podmiotów lub do zawierania innych transakcji prowadzących do rozporządzenia przez instytucję nadzorowaną jej majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu instytucji nadzorowanej.	<i>Odpowiednie zasady w tym zakresie obejmuje w/w „Polityka ładu korporacyjnego Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokółowie Podlaskim”.</i>	T
§ 11. 1. Przeprowadzenie transakcji z podmiotem powiązanim powinno być uzasadnione interesem instytucji nadzorowanej i powinno być dokonane w sposób transparentny. 2. Transakcje z podmiotami powiązanymi, które w istotny sposób wpływają na sytuację finansową lub prawną instytucji nadzorowanej lub prowadzą do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem wymagają zasięgnięcia opinii organu nadzorującego. Jeśli członkowie organu nadzorującego zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia zdania odrębnego zamieszcza się w protokole. 3. W przypadku, gdy decyzję o transakcji z podmiotem powiązanim podejmuje organ stanowiący wszyscy udziałowcy powinni posiadać dostęp do wszelkich informacji niezbędnych dla oceny warunków, na jakich jest ona przeprowadzana oraz jej wpływu na sytuację instytucji nadzorowanej.	<i>Bank nie posiada podmiotów powiązanych.</i>	n/d
§ 12. 1. Udziałowcy powinni być odpowiedzialni za niezwłoczne dokapitalizowanie instytucji nadzorowanej w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania kapitałów własnych instytucji nadzorowanej na poziomie wymaganym przez przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także, gdy wymaga tego bezpieczeństwo instytucji nadzorowanej. 2. Udziałowcy powinni być odpowiedzialni za niezwłoczne dostarczenie instytucji nadzorowanej wsparcia finansowego w sytuacji, gdy jest to niezbędne do utrzymania płynności instytucji nadzorowanej na poziomie wymaganym przez	<i>Bank przy podejmowaniu decyzji w zakresie wypłaty dywidendy uwzględnia stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie polityki dywidendowej na dany rok obrotowy. Podziału nadwyżki bilansowej dokonuje Zebranie Przedstawicieli podejmując w tym zakresie stosowną uchwałę. W 2023r. część nadwyżki bilansowej została przeznaczona do podziału między</i>	T

przepisy prawa lub regulacje nadzorcze, a także, gdy wymaga tego bezpieczeństwo instytucji nadzorowanej. 3. Decyzje w zakresie wypłaty dywidendy powinny być uzależnione od potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów instytucji nadzorowanej, a także powinny uwzględniać rekomendacje i indywidualne zalecania wydane przez organy nadzoru.	członków Banku w formie oprocentowania udziałów w wysokości oraz na zasadach określonych przez ZP.	
Rozdział 3 Organ zarządzający		
§ 13. 1. Organ zarządzający powinien mieć charakter kolegialny. 2. Członek organu zarządzającego powinien posiadać kompetencje do prowadzenia spraw instytucji nadzorowanej wynikające z: 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej), 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk), 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji. 3. Członek organu zarządzającego powinien dawać rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków. 4. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegialnego organu zarządzającego powinny dopełniać się w taki sposób, aby umożliwiać zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania instytucją nadzorowaną. 5. W składzie organu zarządzającego należy zapewnić odpowiedni udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w zarządzaniu instytucją nadzorowaną na polskim rynku finansowym.	<i>Zasady działania Zarządu reguluje Statut Banku, „Regulamin działania Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” „Regulamin Organizacyjny Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”, „Polityka różnorodności w składzie Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” oraz wewnętrzny podział kompetencji.</i> <i>Rada Nadzorcza corocznie dokonuje oceny efektów pracy członków Zarządu Banku oraz przeprowadza okresowe oceny odpowiedzialności.</i> <i>W 2023r. wszyscy Członkowie Zarządu uzyskali pozytywną ocenę spełniania kryteriów ilościowych, jakościowych oraz w zakresie rękojmi należytego wykonania obowiązków zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe, pozytywną wtórną ocenę odpowiedzialności oraz otrzymali absolutorium.</i>	T
§ 14. 1. Organ zarządzający działając w interesie instytucji nadzorowanej powinien mieć na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez instytucje nadzorowane określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze. 2. Organ zarządzający realizując przyjętą strategię działalności powinien kierować się bezpieczeństwem instytucji nadzorowanej. 3. Organ zarządzający powinien być jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością instytucji nadzorowanej. 4. Zarządzanie działalnością instytucji nadzorowanej obejmuje w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności instytucji.	<i>Odpowiednie zasady w tym zakresie obejmuje „Polityka ładu korporacyjnego Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” oraz „Regulamin działania Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”. oraz wewnętrzny podział kompetencji w Zarządzie Banku.</i> <i>Adekwatność regulacji dotyczących funkcjonowania Zarządu oraz skuteczność jego działania została oceniona pozytywnie.</i>	T

§ 15. 1. W składzie organu zarządzającego powinna być wyodrębniona funkcja prezesa zarządu kierującego pracami tego organu. 2. Członkowie organu zarządzającego ponoszą kolegialną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji organu zarządzającego, niezależnie od wprowadzenia wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności instytucji nadzorowanej pomiędzy członków organu zarządzającego lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze. 3. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności instytucji nadzorowanej pomiędzy członków organu zarządzającego powinien być dokonany w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz zostać odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych. Podział taki nie może prowadzić do nakładania się kompetencji członków organu zarządzającego lub wewnętrznych konfliktów interesów. 4. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków organu zarządzającego nie powinien prowadzić do sytuacji, w której określony obszar działalności instytucji nadzorowanej nie jest przypisany do żadnego członka organu zarządzającego.	<i>Zasady funkcjonowania Zarządu oraz podział kompetencji określa Statut Banku, „Regulamin działania Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” oraz „Regulamin Organizacyjny Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”.</i> <i>Wewnętrzny podział kompetencji w Zarządzie Banku Spółdzielczego ustala Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza. Komisja Nadzoru Finansowego została zawiadomiona w tym zakresie.</i> <i>W 2024r. planowana jest aktualizacja treści regulacji wewnętrznych dotyczących podziału kompetencji Członków Zarządu.</i>	T
§ 16. 1. Właściwym jest, aby posiedzenia organu zarządzającego odbywały się w języku polskim. W razie konieczności należy zapewnić niezbędną pomoc tłumacza. 2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień organu zarządzającego instytucji nadzorowanej powinny być sporządzane w języku polskim lub tłumaczone na język polski.	<i>Zasady dotyczące organizacji posiedzeń Zarządu Banku określa „Regulamin działania Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”.</i>	T
§ 17. 1. Pełnienie funkcji w organie zarządzającym powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka organu zarządzającego. Dodatkowa aktywność zawodowa członka organu zarządzającego nie może prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływać na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji przez tę osobę w organie zarządzającym instytucji nadzorowanej. 2. W szczególności członek organu zarządzającego nie powinien być członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwia mu rzetelne wykonywanie obowiązków w instytucji nadzorowanej. 3. Członek organu zarządzającego powinien powstrzymywać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub wpływać negatywnie na jego reputację jako członka organu zarządzającego instytucji nadzorowanej.	<i>Zasady funkcjonowania Zarządu Banku określa „Regulamin działania Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”.</i> <i>W Banku obowiązuje „Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”, a bank dąży do zapobiegania sytuacjom, które mogą sprzyjać powstawaniu konfliktom interesów.</i> <i>Członkowie Zarządu podlegają cyklicznej ocenie odpowiedniości obejmującej w szczególności obszar wykształcenia, doświadczenia, rękojmi, wywiązywania się z obowiązków, konfliktu interesów, łączenia funkcji oraz poświęcania czasu na zasadach określonych w „Polityce powoływania, odwoływania i oceny odpowiedniości Członków Zarządu</i>	T

4. Zasady ograniczania konfliktu interesów powinny być określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka organu zarządzającego w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.	Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim oraz osób pełniących kluczowe funkcje”.	
§ 18. W przypadku niepełnego składu organu zarządzającego instytucji nadzorowanej powinien on być niezwłocznie uzupełniony.	Zasady w tym zakresie obejmuje „Polityka ładu korporacyjnego w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”, „Regulamin działania Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” oraz „Polityka identyfikowania kluczowych funkcji oraz powoływania i odwoływania osób pełniących kluczowe funkcje w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”.	T
Rozdział 4 Organ nadzorujący		
§ 19. 1. Członek organu nadzorującego powinien posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania instytucji nadzorowanej wynikające z: 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej), 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk), 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji. 2. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegiального organu nadzorującego powinny dopełniać się w taki sposób, aby umożliwiać zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegiального sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania instytucji nadzorowanej. 3. Członek organu nadzorującego powinien dawać rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków. 4. W składzie organu należy zapewnić odpowiedni udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu instytucji nadzorowanej na polskim rynku finansowym.	Dokonywana jest ocena pierwotna i wtórna w zakresie posiadania odpowiednich kompetencji przez kandydatów do Rady oraz członków Rady Nadzorczej. Ocena odpowiedniości członków Rady Nadzorczej dokonywana jest przez Zebranie Przedstawicieli Banku wg zasad określonych w „Metodyce oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego” oraz „Polityce w zakresie powoływania i odwoływania, a także oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”. Członkowie Rady Nadzorczej będą podlegali wtórnej ocenie odpowiedniości przez Zebranie Przedstawicieli na posiedzeniu w 2024r.	T
§ 20. 1. Organ nadzorujący sprawuje nadzór nad sprawami instytucji nadzorowanej w imieniu wszystkich udziałowców, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie instytucji nadzorowanej.	Zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej określa Statut oraz „Regulamin Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”.	T

2. Organ nadzorujący powinien posiadać zdolność do wykonywania nadzoru bieżącego w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności instytucji nadzorowanej, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej. 3. Organ nadzorujący oraz poszczególni jego członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem.	<i>Rada Nadzorcza dokonuje samooceny regulacji wewnętrznych określających zasady działania organu nadzoru. Adekwatność regulacji dotyczących funkcjonowania Rady Nadzorczej oraz skuteczność działania organu nadzoru została oceniona pozytywnie.</i>	
§ 21. 1. Skład liczebny organu nadzorującego powinien być adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez instytucję nadzorowaną działalności. 2. W składzie organu nadzorującego powinna być wyodrębniona funkcja przewodniczącego, który kieruje pracami organu nadzorującego. Wybór przewodniczącego organu nadzorującego powinien być dokonywany w oparciu o doświadczenie oraz umiejętności kierowania takim organem przy uwzględnieniu kryterium niezależności.	<i>Zasady w tym zakresie określają obowiązujący w Banku Statut, „Polityka ładu korporacyjnego” oraz „Regulamin Rady Nadzorczej”.</i>	T
§ 22. 1. W składzie organu nadzorującego instytucji nadzorowanej powinien być zapewniony odpowiedni udział członków niezależnych, a tam gdzie jest to możliwe powoływanych spośród kandydatów wskazanych przez udziałowców mniejszościowych. Niezależność przejawia się przede wszystkim brakiem bezpośrednich i pośrednich powiązań z instytucją nadzorowaną, członkami organów zarządzających i nadzorujących, znaczącymi udziałowcami i podmiotami z nimi powiązanymi. 2. W szczególności niezależnością powinni cechować się członkowie komitetu audytu lub członkowie organu nadzorującego, którzy posiadają kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej. 3. Jeśli członkowie organu nadzorującego zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia zamieszcza się w protokole 4. Komitet audytu lub organ nadzorujący w ramach monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej powinien ustalić warunki współpracy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, w tym w zakresie proponowanego planu czynności. 5. Komitet audytu lub organ nadzorujący podczas przedstawiania wyników czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych powinien wyrazić swoją opinię o sprawozdaniu finansowym, którego dotyczą czynności rewizji finansowej. 6. Proces współpracy komitetu audytu i organu nadzorującego z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych powinien zostać udokumentowany. Rozwiązanie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	<i>Zasady w tym zakresie ustalają obowiązujące w Banku regulacje - „Polityka ładu korporacyjnego”, „Regulamin Rady Nadzorczej”, „Regulamin Komitetu Audytu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”.</i> <i>Kandydaci na członków RN i KA składają oświadczenia w celu ustalenia ich niezależności.</i> <i>Członkowie Rady Nadzorczej podlegają ocenie okresowej co 2 lata.</i> <i>Członkowie Komitetu Audytu co roku podlegają ocenie pod względem spełniania wymogu niezależności przez większość z nich.</i> <i>Zasady zgłaszania zdania odrębnego określa „Regulamin Rady Nadzorczej”.</i> <i>Komitet Audytu funkcjonujący w Banku zgodnie z obowiązującym w/w Regulaminem współpracuje z biegłym rewidentem i wyraża swoją opinię o sprawozdaniu finansowym. Proces współpracy z biegłym rewidentem jest dokumentowany protokołami.</i> <i>W Banku obowiązują opracowane przez Komitet Audytu polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania</i>	T

powinno zostać poddane ocenie organu nadzorującego, który przyczyny tego rozwiązania zamieści w corocznym raporcie zawierającym ocenę sprawozdań finansowych instytucji nadzorowanej.	<i>badania; polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem oraz procedura wyboru firmy audytorskiej przez Bank oraz zasad współpracy z firmą audytorską.</i>	
§ 23. 1. Członek organu nadzorującego instytucji nadzorowanej powinien wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę organu nadzorującego. 2. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęcaniu odpowiednio dużo czasu na wykonywanie zadań organu nadzorującego. 3. Pozostała aktywność zawodowa członka organu nadzorującego nie może odbywać się z uszczerbkiem, dla jakości i efektywności sprawowanego nadzoru. 4. Członek organu nadzorującego powinien powstrzymywać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na jego reputację, jako członka organu nadzorującego instytucji nadzorowanej. 5. Zasady ograniczania konfliktu interesów powinny być określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka organu nadzorującego w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.	<i>Zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej oraz członków Rady Nadzorczej, w tym ograniczania konfliktu interesów określa Regulamin Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej jest uzależnione od aktywnego uczestnictwa w posiedzeniach. Członkowie Rady Nadzorczej podlegają okresowej ocenie odpowiedniości obejmującej m.in. obszar wywiązywania się z obowiązków, konfliktu interesów, łączenia funkcji oraz poświęcania czasu.</i>	T
§ 24. 1. Właściwym jest, aby posiedzenia organu nadzorującego odbywały się w języku polskim. W razie konieczności należy zapewnić niezbędną pomoc tłumacza. 2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień organu nadzorującego instytucji nadzorowanej powinny być sporządzane w języku polskim lub tłumaczone na język polski.	<i>Zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej określa „Regulamin Rady Nadzorczej”</i>	T
§ 25. 1. Nadzór wykonywany przez organ nadzorujący powinien mieć charakter stały, a posiedzenia organu nadzorującego powinny się odbywać w zależności od potrzeb. Jeżeli w instytucji nadzorowanej działa komitet audytu lub inne komitety, którym powierzono określone sprawy związane z działalnością instytucji nadzorowanej, posiedzenia organu nadzorującego powinny odbywać się nie rzadziej niż cztery razy w roku, w przeciwnym razie nie rzadziej niż co dwa miesiące. 2. W przypadku stwierdzenia, w toku wykonywania nadzoru nadużyć, wystąpienia poważnych błędów, w tym	<i>Zasady funkcjonowania Rady Nadzorczej określa Statut oraz „Regulamin Rady Nadzorczej”. Rada Nadzorcza Banku obraduje cyklicznie -w 2023r. odbyło się 6 posiedzeń Rady Nadzorczej oraz 7 posiedzeń Komitetu Audytu.</i>	T

mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej lub innych poważnych nieprawidłowości funkcjonowaniu instytucji nadzorowanej organ nadzorujący powinien podjąć odpowiednie działania, w szczególności zażądać od organu zarządzającego wyjaśnień i zalecić mu wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości. 3. Organ nadzorujący, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może zażądać od organu zarządzającego wystąpienia do wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.		
§ 26. W przypadku niepełnego składu organu nadzorującego instytucji nadzorowanej, powinien on być niezwłocznie uzupełniony.	<i>Zasady w tym zakresie reguluje Statut Banku oraz „Polityka w zakresie powoływania i odwoływania, a także oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”.</i>	T
§ 27. Organ nadzorujący dokonuje regularnej oceny stosowania zasad wprowadzonych niniejszym dokumentem, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej instytucji nadzorowanej oraz przekazywane pozostałym organom instytucji nadzorowanej.	<i>Zasady w tym zakresie reguluje Statut oraz „Polityka Ładu Korporacyjnego” zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli.</i> <i>Rada Nadzorcza co roku podejmuje uchwałę w sprawie oceny stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim, a ocena podlega przedstawieniu i zatwierdzeniu przez Zebranie Przedstawicieli.</i>	T
Rozdział 5 Polityka wynagradzania		
§ 28. 1. Instytucja nadzorowana powinna prowadzić przejrzystą politykę wynagradzania członków organu nadzorującego i organu zarządzającego, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania powinny być określone odpowiednią regulacją wewnętrzną (polityka wynagradzania). 2. Ustalając politykę wynagradzania należy uwzględnić sytuację finansową instytucji nadzorowanej. 3. Organ nadzorujący przygotowuje i przedstawia organowi stanowiącemu raz w roku raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w instytucji nadzorowanej. 4. Organ stanowiący dokonuje oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania instytucji nadzorowanej.	<i>W 2023r. w Banku obowiązywały następujące regulacje określające zasady wynagradzania: „Polityka wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”, „Polityka wynagrodzeń dla poszczególnych kategorii osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim” (straciła moc z dniem 27.03.2023r.), „Polityka wynagrodzeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim” (od 28.03.2023r.) oraz „Regulamin wynagradzania w</i>	T

	<i>Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim" (od 12.07.2023r.). Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagrodzeń zgodnie z zasadą proporcjonalności oraz wytycznymi i rekomendacjami EBA i KNF oraz przepisami powszechnie obowiązującymi regulujące kwestie polityki wynagradzania w bankach. Rada Nadzorcza co roku sporządza raport z oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim, a raport podlega przedstawieniu i zatwierdzeniu przez Zebranie Przedstawicieli.</i>	
§ 29. 1. Wynagrodzenie członków organu nadzorującego ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności instytucji nadzorowanej. Członkowie organu nadzorującego powołani do pracy w komitetach, w tym w Komitecie audytu, powinni być wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu. 2. Wynagrodzenie członków organu nadzorującego, o ile przepisy nie zabraniają wypłaty takiego wynagrodzenia, powinno być ustalone przez organ stanowiący. 3. Zasady wynagradzania członków organu nadzorującego powinny być transparentne i zawarte w odpowiedniej regulacji wewnętrznej instytucji nadzorowanej	<i>„Polityka wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim" wprowadza rozróżnienie kilku rodzajów wynagrodzeń uzależnionych od zajmowanych funkcji w organie nadzoru oraz członkostwa w Komitecie Audytu. Wysokość wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej Banku ustalana jest na podstawie uchwał Zebrania Przedstawicieli Banku.</i> <i>W odniesieniu do członków Rady Nadzorczej Bank nie wprowadzono podziału wynagrodzenia na stałe składniki wynagrodzenia i zmienne składniki wynagrodzenia</i>	T
§ 30. 1. Organ nadzorujący, uwzględniając decyzje organu stanowiącego, odpowiada za wprowadzenie regulacji wewnętrznej określającej zasady wynagradzania członków organu zarządzającego, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia. 2. Organ nadzorujący sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie wynagrodzenia zmiennego przed wypłatą całości lub części wynagrodzenia zmiennego. Organ nadzorujący sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia. 3. W odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiedniej regulacji wewnętrznej i nadzór w tym obszarze ciąży na organie zarządzającym. 4. Zmienne składniki wynagrodzenia członków organu zarządzającego lub osób pełniących kluczowe funkcje	<i>Zasady wynagradzania członków Zarządu, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzeń określa „Polityka wynagrodzeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim" i „Regulamin wynagradzania w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim".</i> <i>W ramach sprawowania nadzoru nad polityką wynagrodzeń Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny funkcjonowania obowiązujących w Banku polityk wynagradzania.</i> <i>Rada Nadzorcza dokonuje oceny efektów pracy Członków Zarządu pod względem spełniania kryteriów ilościowych, jakościowych oraz w zakresie rękopisów należytego wykonania obowiązków zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe. Ocena obejmuje 3-letni cykl koniunkturalny. Uzyskanie pozytywnej oceny warunkuje otrzymanie zmiennych</i>	T

powinny być uzależnione w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania instytucją nadzorowaną oraz uwzględniać długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych. Ustalona polityka wynagradzania nie powinna stanowić zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności instytucji nadzorowanej. 5. Wynagrodzenie członka organu zarządzającego lub osób pełniących kluczowe funkcje powinno być finansowane i wypłacane ze środków instytucji nadzorowanej.	<i>składników wynagrodzenia. Członkowie Zarządu otrzymali pozytywne oceny efektów pracy za lata 2021-2023.</i> <i>W odniesieniu do zmiennych składników wynagrodzenia oraz uznaniowych świadczeń emerytalnych polityka wynagrodzeń stosowania jest w ograniczonym zakresie dotyczy -Bank nie odracza wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia;</i> <i>Członkowie Zarządu Banku nie otrzymują również żadnych korzyści z programów motywacyjnych.</i> <i>Rada Nadzorcza corocznie opiniuje i monitoruje zmienne składniki wynagrodzenia pracownika Stanowiska Komórki ds. zgodności.</i>	
Rozdział 6 Polityka informacyjna § 31. 1. Instytucje nadzorowane powinny prowadzić przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby jej udziałowców oraz klientów opisaną na stronie internetowej tej instytucji. 2. Polityka informacyjna powinna być oparta na ułatwianiu dostępu do informacji. W szczególności publikowane przez instytucję nadzorowaną raporty zawierające informacje finansowe, gdy jest to uzasadnione liczbą udziałowców, powinny być udostępniane w formie elektronicznej zawierającej rozwiązania ułatwiające czytelnikowi zapoznanie się z zamieszczonymi informacjami (raporty interaktywne). 3. Instytucja nadzorowana powinna zapewniać udziałowcom równy dostęp do informacji. 4. Polityka informacyjna powinna określać w szczególności zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom. 5. Polityka informacyjna powinna zapewnić ochronę informacji oraz uwzględniać odrębne regulacje związane z posiadaniem statusu spółki publicznej lub wynikające z przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie instytucji nadzorowanych.	<i>Bank prowadzi politykę informacyjną na zasadach określonych w „Polityce ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim w zakresie adekwatności kapitałowej, wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu której treść podlega corocznej aktualizacji”.</i> <i>Na stronie internetowej Banku publikowane są informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej, treść polityki ujawniania oraz dokumenty, do publikacji których Bank jest zobowiązany na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących.</i>	T
Rozdział 7 Działalność promocyjna i relacje z klientami		

§ 32. 1. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez instytucję nadzorowaną albo jej działalności – dalej jako „przedmiot reklamowany”, powinien być rzetelny, nie wprowadzać w błąd oraz cechować się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu oraz dobrych obyczajów. 2. Przekaz reklamowy powinien w sposób jasny wskazywać jakiego produktu lub usługi dotyczy. 3. Przekaz reklamowy nie może eksponować korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.	<i>Zasady oferowania usług bankowych oraz współpracy z klientami Banku są określone w regulacji „Kodeks Etyki. Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim.”</i> <i>Zasady działalności promocyjnej i relacji z klientami określają postanowienia „Polityki ładu korporacyjnego Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” oraz „Polityki wdrażania nowych produktów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”.</i>	T
§ 33. Przekaz reklamowy nie powinien wprowadzać w błąd, ani stwarzać możliwości wprowadzenia w błąd, w szczególności co do: 1) charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta, 2) tożsamości podmiotu reklamującego, 3) istotnych cech przedmiotu reklamowanego, 4) korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają, 5) ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą, 6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego, 7) ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.	<i>Bank przestrzega zasady rzetelnej reklamy produktów i usług, nie zawierającej elementów wprowadzających potencjalnych klientów w błąd.</i> <i>W 2024r. zostaną zaktualizowane regulacje wewnętrzne dot. procesu reklamy oraz działalności marketingowej</i>	T
§ 34. Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego instytucja nadzorowana powinna w szczególności: 1) czuwać nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu instytucji nadzorowanej lub na jej rzecz, 2) zapewnić odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkiego rodzaju wskazaniemi i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego, 3) zapewnić, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,	<i>Pracownicy Banku odpowiedzialni za politykę reklamową przestrzegają zasady rzetelności przekazu reklamowego oraz przygotowują przykłady reprezentatywne produktów bankowych.</i> <i>Wprowadzenie nowego produktu poprzedzone jest uzyskaniem akceptacji Zespołu ds. ryzyk, Stanowiska ds. zgodności oraz radcy prawnego.</i>	T

4) podawać źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.		
§ 35. Proces oferowania produktów lub usług finansowych powinien być prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby, w celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom informacji oraz udzielania im zrozumiałych wyjaśnień. § 36. 1. Instytucja nadzorowana powinna dołożyć starań, aby oferowane produkty lub usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane. 2. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej instytucje nadzorowane oraz podmioty z nimi współpracujące powinny uwzględnić potrzeby, o których mowa w ust. 1, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie to uzasadnione, pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptacji ryzyka.	<i>Obszar jest regulowany m.in. przez „Kodeks Etyki Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” oraz „Politykę w zakresie bancassurance w PBS w Sokołowie Podlaskim.”</i> <i>W grudniu 2021r. wprowadzona została nowa regulacja „Polityka wdrażania nowych produktów w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”.</i> <i>W 2023r. Rada Nadzorcza po przeprowadzonym przeglądzie pozytywnie oceniła funkcjonowanie w/w Polityki.</i>	T
§ 37. Instytucje nadzorowane oraz współpracujące z nimi podmioty powinny rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informować o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).	<i>Obszar jest regulowany przez „Kodeks Etyki Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim” oraz regulacje produktowe.</i>	T
§ 38. 1. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, powinny być udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią. 2. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, powinny zostać przedstawione	<i>Obszar jest regulowany przez regulacje produktowe.</i>	T

klientowi przez instytucje nadzorowane oraz podmioty z nimi współpracujące przed podjęciem przez niego decyzji co do zawarcia umowy. 3. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu instytucja nadzorowana powinna przekazać klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów. 4. Instytucje nadzorowane powinny podejmować odpowiednie działania i dokładać należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych		
§ 39. Instytucja nadzorowana powinna opracować i udostępnić klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji.	<i>Bank posiada i stosuje „Instrukcję rozpatrywania reklamacji oraz zgłoszeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”.</i> <i>Regulacja podlega bieżącemu przeglądowi – w 2024r. regulacja będzie podlegać aktualizacji.</i>	T
§ 40. Instytucja nadzorowana powinna wprowadzić zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmowania działań zaradczych zmierzających do ograniczenia sytuacji, powodujących ich występowanie w przyszłości.	<i>„Instrukcja rozpatrywania reklamacji oraz zgłoszeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim” zawiera zasady dotyczące rozpatrywania skarg.</i>	T
§ 41. Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez instytucję nadzorowaną powinien być przeprowadzony niezwłocznie nie później niż w terminie 30 dni, a także cechować się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.	<i>„Instrukcja rozpatrywania reklamacji oraz zgłoszeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim” zawiera zasady określające proces rozpatrywania reklamacji oraz prowadzi rejestr reklamacji.</i>	T
§ 42. Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację powinna zawierać, o ile to możliwe, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.	<i>Zagadnienie uregulowane jest w „Instrukcji rozpatrywania reklamacji oraz zgłoszeń w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”.</i>	T
§ 43. Instytucja nadzorowana powinna dążyć do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami szczególnie w drodze mediacji.	<i>Zagadnienie jest uregulowane w „Instrukcji zarządzania wierzytelnościami trudnymi w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”. Bank dąży do uzyskania spłaty zobowiązań zawierając w klientami porozumienia w sprawie dobrowolnej spłaty zadłużenia lub ugody sądowe oraz aktywnie uczestnicząc w postępowaniach restrukturyzacyjnych otwartych na wniosek klienta.</i>	T

§ 44 Instytucja nadzorowana dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, powinna działać profesjonalnie i dbać o reputację instytucji zaufania publicznego.	<i>Przy dochodzeniu należności na drodze sądowej oraz wszczynając egzekucję Bank korzysta z profesjonalnej obsługi prawnej oraz działa zgodnie z przepisami prawa.</i>	T
Rozdział 8 Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne		
§ 45. 1. Instytucja nadzorowana powinna posiadać adekwatny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie: 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych, a także wiarygodnej sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego, 2) zgodności działania z przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi, a także regulacjami wewnętrznymi, w tym dotyczącymi zarządzania ryzykiem. 2. Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej powinna składać się organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne oraz szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów wymienionych w ust. 1. 3. Instytucja nadzorowana powinna dokumentować proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej	<i>Zgodnie ze stanowiskiem organu nadzoru w zakresie kontroli wewnętrznej w Banku w pierwszej kolejności stosuje się postanowienia wydanej przez KNF „Rekomendacji H dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach” przed zasadami wynikającymi z Rozdziału 8 „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”.</i> <i>Wewnętrzne regulacje określające zasady systemu zarządzania ryzykiem w PBS w Sokołowie Podlaskim podlegają corocznym przeglądom, bieżącej aktualizacji oraz zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.</i> <i>W Banku obowiązuje „Regulamin kontroli wewnętrznej”, którego jednym z załączników jest na bieżąco aktualizowana „Matryca funkcji kontroli.”</i>	T
§ 46. 1. System kontroli wewnętrznej instytucji nadzorowanej powinien obejmować wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej instytucji nadzorowanej. 2. Organ zarządzający powinien opracować i wdrożyć adekwatny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a organ nadzorujący lub komitet audytu powinien dokonywać okresowej oceny adekwatności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.	<i>Pracownicy Banku mają formalnie przypisane zadania kontrolne. Zdefiniowane zostały trzy linie obrony, a w strukturze organizacyjnej wprowadzono określenie przynależności do jednej z trzech linii obrony każdej komórki i jednostki organizacyjnej Banku.</i>	T

3. Pracownikom instytucji nadzorowanej w ramach obowiązków służbowych należy przypisać odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.	<i>Komitet Audytu Banku oraz Rada Nadzorcza corocznie przeprowadza ocenę funkcjonowania i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.</i>	
§ 47. 1. Instytucja nadzorowana powinna opracować i wdrożyć efektywną, skuteczną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania instytucji nadzorowanej z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych. 2. Sposób organizacji funkcji zapewnienia zgodności powinien gwarantować niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.	<i>Bank posiada wyodrębnione w strukturze organizacyjnej Stanowisko ds. zgodności, którego zadania oraz niezależność są określone w regulacjach wewnętrznych Banku, w tym w „Regulaminie funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim.”</i> <i>Osoba kierująca Stanowiskiem ds. zgodności ma zagwarantowaną niezależność oraz bezpośredni dostęp do organów Banku.</i> <i>Komitet Audytu Banku otrzymuje od Zarządu Banku kwartalne raporty dotyczące wyników identyfikacji, oceny, kontroli i modyfikacji wielkości i profilu ryzyka braku zgodności.</i>	T
§ 48. 1. Instytucja nadzorowana powinna opracować i wdrożyć efektywną, skuteczną i niezależną funkcję audytu wewnętrznego mającą w szczególności za zadanie regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, funkcji zapewnienia zgodności i systemu zarządzania ryzykiem. 2. Sposób organizacji funkcji audytu wewnętrznego powinien gwarantować niezależność wykonywania zadań w tym zakresie.	<i>Audyt wewnętrzny realizowany jest przez BPS S.A. z/s w Warszawie oraz Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zgodnie z umową systemu ochrony.</i>	T
§ 49. 1. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierująca komórką do spraw zapewnienia zgodności mają zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z organem zarządzającym oraz nadzorującym lub komitetem audytu, a także powinny mieć możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów. 2. Osoba kierującą komórką audytu wewnętrznego oraz osoba kierującą komórką do spraw zapewnienia zgodności uczestniczy w posiedzeniach organu zarządzającego i organu nadzorującego lub komitetu audytu, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, funkcją audytu wewnętrznego lub funkcją zapewnienia zgodności.	<i>Mechanizmy kontrolne na trzeciej linii obrony (audyt wewnętrzny) oraz niezależne monitorowanie ich przestrzegania stosuje bank zrzeszający zarządzający Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS albo jednostka zarządzająca tym systemem.</i> <i>W Banku, za zgodą Rady Nadzorczej, zatrudnieni są pracownicy na Stanowisku do spraw zgodności i Stanowisku kontroli wewnętrznej -zasady wykonywania przez nich czynności oraz zapewnienie niezależności uregulowane są w</i>	T

3. W instytucji nadzorowanej powoływanie i odwoływanie osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego oraz osoby kierującej komórką do spraw zapewnienia zgodności odbywa się za zgodą organu nadzorującego lub komitetu audytu. 4. W instytucji nadzorowanej, w której nie funkcjonuje komórka audytu lub komórka do spraw zapewnienia zgodności uprawnienia wynikające z ust. 1-3 przysługują osobom odpowiedzialnym za wykonywanie tych funkcji.	<i>odpowiednich regulaminach wewnętrznych.</i>	
§ 50. 1. Instytucja nadzorowana powinna skutecznie zarządzać ryzykiem występującym w jej działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem uwzględniającego strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez instytucję nadzorowaną. 2. Na proces zarządzania ryzykiem powinna składać się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka. 3. System zarządzania ryzykiem powinien być zorganizowany adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów instytucji nadzorowanej, w tym strategii odnośnie do zarządzania ryzykiem uwzględniającej tolerancję na ryzyko określoną przez instytucję nadzorowaną.	<i>Bank posiada „Ogólną strategię zarządzania ryzykami w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim” regulującą zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem, a także odpowiednie stanowiska organizacyjne zajmujące się niezależną identyfikacją, pomiarem, szacowaniem, monitorowaniem ryzykiem. Mechanizmy kontrolne i ograniczające ryzyko (np. limity wewnętrzne) zawarte są w „Regulaminie kontroli wewnętrznej w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”, w szczególności w Matrycy funkcji kontroli oraz w regulacjach odnoszących się do poszczególnych rodzajów ryzyka. W 2024r. zostanie sporządzona Strategia na kolejne lata obrotowe oraz zostanie zaktualizowany Regulamin kontroli wewnętrznej, w tym Matryca funkcji kontroli.</i>	T
§ 51. 1. Niezależnie od zadań przypisanych komórkom organizacyjnym instytucji nadzorowanej i innym organom tej instytucji, odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem powinien ponosić organ zarządzający. 2. Członkowie organu zarządzającego, uwzględniając skalę działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.	<i>Zagadnienie zawarte jest w „Regulaminie działania Zarządu Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”.</i>	T
§ 52. 1. Organ nadzorujący powinien zatwierdzać i nadzorować realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem. Organ zarządzający powinien zapewnić otrzymywanie przez organ nadzorujący regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności instytucji nadzorowanej, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach	<i>Rada Nadzorcza zatwierdza „Ogólną strategię zarządzania ryzykami w Powiatowym Banku Spółdzielczym w Sokołowie Podlaskim”. Zarząd Banku cyklicznie przedstawia Radzie Nadzorczej Banku informację z oceny ogólnego profilu ryzyka Banku, w tym raporty z analizy poszczególnych ryzyk</i>	T

zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji bezpośrednio od komórki audytu wewnętrznego lub komórki do spraw zapewnienia zgodności lub innej komórki odpowiedzialnej za ten obszar. 2. W instytucji nadzorowanej, w której nie funkcjonuje komórka audytu lub komórka do spraw zapewnienia zgodności lub nie wyznaczono komórki odpowiedzialnej za ten obszar informacje, o których mowa w ust. 1 przekazują osoby odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji.	zidentyfikowanych w Banku. <i>Rada Nadzorcza przyjmuje przygotowane przez Zarząd Banku „Przeglądy Zarządcze Ryzyk Bankowych.”</i> <i>Rada Nadzorcza otrzymuje również raporty audytu wewnętrznego wykonywane zgodnie z umową ochrony zrzeczenia.</i>	
Rozdział 9 Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta	<i>Bank nie stosuje się zasad określonych w § 53, § 54, § 55, § 56, § 57, ponieważ nie dotyczą Banku (Bank nie prowadzi tego rodzaju działalności).</i>	<i>n/d</i>

„Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym w Rekomendacji Z dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach, a w przypadku, gdy jej zakres pokrywa się z zakresem Zasad, pierwszeństwo mają postanowienia Rekomendacji.

Na podstawie przeprowadzonego przeglądu Rada Nadzorcza Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim pozytywnie oceniła stosowanie w 2023r. wprowadzonych w Banku zapisów „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” oraz „Polityki Ładu Korporacyjnego Powiatowego Banku Spółdzielczego w Sokołowie Podlaskim”.

Rada Nadzorcza PBS w Sokołowie Podlaskim

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO
RADY NADZORCZEJ

Jerzy Strzako

SEKRETARZ
Radz Nadzorczej

Andrzej Pogorzelski

